

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de
APARE SĂPTĂMÂNAL

2 ex. (Of.)
de literatura română și
cultura poporului român
Sibiu

Str. Șaguna 8

Abonamentul:
Un an 600 Lei. — Șase luni 300 Lei. — Trei luni
150 Lei. — Pentru străinătate un an 1000 Lei. —
Pentru America 8 Dolari

Articole și corespondențe
se adresează Redacției Telegraful Român, Sibiu,
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se
refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază,

Prețul inserțiilor
un șir pe 10 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiile
se adresează Administrației ziarului Telegraful
Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

În anul acesta, la 29 Iunie, se împlinesc șapte decenii de când multime nesfârșită de popor însoțea osemintele marelui Mitropolit Andrei Șaguna cu lumânări în mână dela Sibiu până la Rășinari, unde le-a așezat să se odihnească sub umbra brazilor, în inima satului ce reprezintă țărâimea pe care atât de mult a iubit-o și la poalele munților al căror atribut de graniță artificială avea să-l topească cu opera și cu duhul lui.

Cu cât trec vremurile, cu cât ne depărtăm de timpul în care a trăit și a activat personalitatea puternică a providențialului ierarh, figura lui se îmbracă în conștiința neamului tot mai mult în nimbul miraculos al eroilor de legendă. Azi el ne apare ca una din cele mai înalte culmi ale trecutului, ca unul din cele mai adânci izvoare de energie și de îndrumare a vieții naționale de după el.

Opera lui, atât de prodigioasă, dar mai ales atât de corespunzătoare necesităților noastre naționale, și atât de unitară prin spiritul ce-o călăuzește ni se desvăluie ca tot mai genială pe măsură ce timpul îi scoate la iveală nesfârșitele roade binecuvântate și adâncul realism de care a fost pătrunsă.

Răsărit la începutul veacului XIX-lea dintr-o familie de Români macedoneni, așezată în Mișcolțul Ungariei, Andrei Șaguna sorbise în ființa lui apriga dragoste de neam a înaintașilor în împletire indisolubilă cu dragostea de lege răsăriteană, care, fiind o caracteristică a tuturor popoarelor ortodoxe, atinge în acea ramură cu suflet arzător a neamului nostru, o intensitate supremă. Venind să-și desfășoare misiunea în mijlocul românismului ardelean care, trăind în împrejurări asemănătoare cu cele ale Românilor macedoneni, adevărat sub o stăpânire politică streină, fusese silit de asemenea să-și ocrotească ființa națională sub acoperământul Bisericii, Andrei Șaguna a întâlnit, fixată într-o îndelungată tradiție, aceeași împreunare a vieții naționale cu cea bisericăscă, pe care o aducea și el cu sine. Astfel atât sufletul său cât și porunca împrejurărilor de viață și a necesităților românismului ardelean, au contribuit ca opera lui Andrei Șaguna să aibă deopotrivă un aspect național și unul bisericăsc. Nu s'ar putea spune despre nici unul din aceste două aspecte că predomină în defavorul celuilalt, că unul ar fi mijloc și celălalt scop, ci această operă armonizează într-o minunată sinteză interesele nației cu ale Bisericii, fiecare servind celeilalt dar fiind și servită de ea. Această convergență deplină între ceea ce aducea Șaguna în sufletul lui și între modestele tipare de viață ale Ardealului a făcut ca legăturile lui, deși epocale prin puterile uriașe ce le-au trezit în popor, să se impună fără sguđuiri și să prindă rădăcinile cele mai adânci și mai vaste în viața poporului nostru român din Nordul Carpaților.

De aceea dl prof. Ioan Lupaș, talentatul biograf al lui Șaguna, a pu-

MITROPOLITUL ANDREI ȘAGUNA

tut remarca pe drept cuvânt: «Istoria noastră națională nu cunoaște lege scrisă, care să îi pătrunsă așa deodată în conștiința populară în aceeași măsură, în care au putut pătrunde dispozițiile fundamentale ale «Statutului Organic».

Dar deși în fond între concepțiile lui Șaguna și tradițiile Ardealului exista din primul moment al sosirii lui la Sibiu o adâncă afinitate, tânărul vicar aducea cu el un element nou, deosebit radical de tot ce se găsea în cuprinsul vieții Românilor ortodocși din acel timp.

După desființarea Mitropoliei ortodoxe dela Alba-Iulia la 1701, prin trecerea mitropolitului Atanasie Anghel la unirea cu Roma, poporul român a rămas fără nici o ocrotire peste 60 de ani, având în tot acest timp să-și apere singur credința și suportând cele mai necruțătoare persecuții. Cererile lui repetite de a i-se da un arhipăstor nu au fost împlinite decât la 1761, dar într-o formă nesatisfăcătoare, prin trimiterea unor episcopi administratori sârbi cari nu se puteau lega statornic și cu toată dragostea de soartea acestui popor.

La 1809 Români își putură în sfârșit alege un episcop român în persoana lui Vasile Moga, dar multele condiții cu cari i-a stingerit stăpâ-

nirea tot timpul mișcările, ca și lipsa de proeminență deosebită a personalității sale, nu i-au îngăduit să schimbe prea mult împrejurările apăsătoare din viața bisericăscă. Iar intrucât viața întreagă a poporului se desfășura în funcție de Biserică, nivelul general al stărilor din Ardeal era cât se poate de modest.

Andrei Șaguna găsea după moartea lui Vasile Moga, în 1846, poporul român într-o stare de adevărată somnolență. Nu exista o idee mare de circulație generală, care să pună inimile în mișcare, nu se lămurise o conștiință națională viguroasă în masse, o vedere limpede a unui ideal care să dinamizeze voința tuturor. Intelectualii, puțini câți existau, erau de-o factură minoră, provincială, incapabili să limpezească un ideal pe seama colectivității și să aibă curajul și puterea să militeze pentru el și să pună apele amortite ale cugetelor în mișcare.

Andrei Șaguna, deși s'a coborât cu toată dragostea sa în mijlocul acestor stări, era totuși fătă de ele ca un fel de duh al lui Dumnezeu ce se mișca pe deasupra apelor, dându-le viață și formă. Coborât din înălțimi, el aducea un ochiu spiritual obișnuit cu vederile largi și cuprinzătoare. Cremenea macedoneană a personali-

ității lui, rafinată în îndeletnicirile comerciale ale familiei, se șlefuiuse prin cultura juridică și teologică pe care o adâncise în timpul studiilor și prin legăturile frecvente cu cercurile sociale cele mai de frunte în cari îl introdusesse unchiul său Atanasie Orbovschi. Fără să fi pierdut nimic din mistuitoarea lui dragoste de neam și lege, cultura i-a dat capacitatea de a ridica această dragoste pe plan de concepție solid întemeiată și de a găsi cele mai efective căi și arme spirituale în lupta pentru libertatea și drepturile lui. Iar forța și dărzenia masivă a naturii sale au devenit sub flacăra inobilatoare a acelorași cauze prestanță suverană, care făcea pe orice străin să rămână copleșit de prezența și de cuvântul acestui vladică al unui popor pe care nimenea nu-l lua până atunci în seamă.

Iată cum caracterizează Octavian Goga această împreunare minunată de dinamism și de cultură în Andrei Șaguna: «Om de tact și fin diplomat; spirit cizelat de cultură și perfect echilibrat; pregătit deopotrivă pentru speculațiunile abstracte ca și pentru acțiunile pozitive... un temperament revoluționar și conspirator, o reminiscență atavică din sufletul agitat al Macedoniei».

Între Români uniți din acea vreme erau o seamă de bărbați învățați: Timotei Cipariu, Simeon Bărbuțiu, Gheorghe Bariț. Ultimii doi activaseră în anii dinainte de venirea lui Șaguna în Ardeal deosebit de efectiv pentru mișcarea dela 1848. Cu toate acestea Șaguna este recunoscut îndată în rolul de conducător suprem al neamului nu atât pentru că deținea un scaun arhieresc, căci și Ioan Lemny il deținea pe cel dela Blaj, ci pentru toate calitățile cerebrale și spirituale înșirate mai înainte, cari la el se împreunau într-o astfel de armonie, încât putea să fie nu numai un gânditor politic, ci și un spirit capabil de a conduce cu efect o acțiune politică. Mitropolitul Andrei Șaguna a fost astfel primul președinte al partidului național și delegatul statornic al Românilor ardeleni la curtea din Viena.

Abstrăgând de activitatea politică propriu zisă, realizările Mitropolitului Andrei Șaguna se pot rezuma în: 1. reînființarea Mitropoliei ortodoxe ardeleni; 2. organizarea ei prin Statutul organic; 3. și o vastă operă culturală constatătoare în crearea unui învățământ școlar liber pe seama Românilor din Ardeal, ca și a altor instituții de caracter cultural. Marele arhieru a urmărit cu o perseverență supremă reînființarea Mitropoliei ortodoxe, desființată la 1701 de stăpânirea streină pentru a lăsa pe Români dreptcredincioși orfani de orice instituție ocrotitoare, ca astfel să-i poată mai ușor desface de credința răsăriteană care-i unea cu frații din sudul Carpaților. Andrei Șaguna își dădea seama că datoria care i-se impunea cu mai multă și mai urgentă necesitate era să readucă în viață Mitropolia și măcar în ea Români ar-

deleni să aibă un cadru al unității și o ocrotire a existenței lor. Dependența lor bisericească de Mitropolia sârbească dela Carloviț în loc să promoveze o viață națională liberă, era de natură mai mult să o stingherească.

Hotărîrea de a reînființa Mitropolia și-o anunță Șaguna dela prima pășire pe pământul Ardealului prin următoarele cuvinte: «Pășind pe pământul clasic al străvechi Mitropolii române ortodoxe, vă făgăduiesc sârbatorește, că voi lucra neobosit pentru înființarea ei. Așa să-mi ajute Dumnezeu».

După strădanii și pledoarii îndelungate, având să convingă atât curtea dela Viena, cât și ierarhia sârbească, la 24 Dec. 1864, în ajunul Nașterii Domnului, Andrei Șaguna a putut avea bucuria să vadă autograful împărătesc prin care vechea Mitropolie se renăștea la o nouă viață.

Prin lupta sa necurmată reușise să smulgă de sub jurisdicția statului și a ierarhiei sârbești în mod deplin viața bisericească a Românilor ortodocși din Ardeal, obținând pe seama Mitropoliei o desăvârșită autonomie.

Reînființarea Mitropoliei ortodoxe pe bazele celei mai depline autonomii a avut ca toate realizările lui Șaguna, o mare însemnătate atât sub raportul național cât și bisericesc. Sub raportul național prin ea s'a creat o sferă de libertate pe seama Românilor ardeleni în cadrul unui Stat străin și s'au asigurat pe viitor, pe temeiul comunității de credință, legăturile dintre ei și frații din sudul și estul Carpaților. Tot Mitropolia a strâns pe toți Români ortodocși din întreg Ardealul, ca și pe cei din Banat și Crișana sub o conducere unitară.

Iar sub raportul bisericesc, autonomia obținută de Șaguna a făcut să se adâncească conștiința de sine a Bisericii, sentimentul răspunderii pentru mântuirea sufletelor care apasă exclusiv pe umerii ei. Andrei Șaguna, care a fost nu numai un mare naționalist, ci în același timp și un preot de profundă sensibilitate duhovnicească, subțiată prin studiul temeinic al izvoarelor ortodoxe în toate limbile originale, a fost convins că răspunderea și elanul misionar al Bisericii slăbește atunci când devine un departament al Statului, mișcată la lucru prin dispoziții ministeriale. În ea trebuie să ardă cu flacăra conștiința că e trupul mistic al Domnului și are cea mai sfântă misiune de pe lume, pe care trebuie să o urmărească cu o deplină și adâncă spontaneitate. Sub raportul acesta, autonomia bisericească nu e un chip de organizare potrivit numai pentru timpul lui Șaguna sau pentru împrejurări asemănătoare, ci un principiu consubstanțial și permanent necesar pentru ființa esențial misionară și spontan dinamică a Bisericii.

Dar dacă prin reînființarea Mitropoliei autonome, Andrei Șaguna a creat o sferă de libertate și un cadru de unitate pentru viața Românilor din toate ținuturile de peste munți, prin legea de organizare și de funcționare ce-a dat-o acestei Mitropolii, prin așa numitul «Statut Organic», providențialul Ierarh a voit ca sfera de libertate și de unitate să fie cât mai largă. El a chemat în forurile bisericești tot poporul, și anume în adunările parohiale direct, iar în cele superioare prin reprezentanți. De asemenea a întins baldachinul Bisericii autonome peste viața școlară a poporului. Clerul și mireni aveau să se înfrățescă în împreună sfățuire și în comună răspundere pentru bunul mers al Bisericii și al tuturor celorlalte ramuri principale ale vieții naționale. Poporul întreg din Ardealul întreg era strâns cu toate preocupările lui sub ocrotirea și în sfera de libertate a Bisericii.

Dacă sub raportul național «Statutul Organic» inițiază în Ardealul subju-

gat o epocă de maximă libertate și de unitate, sub raportul bisericesc el a făcut să crească în mireni conștiința apartenenței la Biserică și a răspunderii pentru ea, cece a însemnat o pătrundere a elementului spiritual și sfințitor în ființa și în toate preocupările lor. Statutul Organic sub acest aspect înseamnă o realizare și un proces de realizare a misiunii Bisericii, o proiectare a harului ei sfințitor peste câmpul larg și variat al vieții. Toată viața Ardealului e atrasă sub o lumină de seriozitate morală, toată capătă atributul de slujbă adusă lui Dumnezeu. Această însușire a Statutului Organic, care indirect înseamnă o fortificare a națiunii, dovedește că principiul lui de temelie deasemenea nu are numai un caracter temporal ci o valabilitate permanentă. Vederile și legile lui Andrei Șaguna, ori cât de mult au corespuns vremii sale, desbrăcate de anumite detalii sunt legile de totdeauna ale Bisericii. Măreția lui Șaguna stă în a le fi știut da o formă de maximă eficacitate națională și bisericească.

Dar ca unul ce-și datora superioritatea spirituală și succesele străduințelor sale în lupta pentru libertatea și unitatea Românilor ardeleni, contactului său cu cartea, Șaguna își dădea seamă că mijlocul principal de ridicare a neamului său este cultura. Fără cultura românismul nu-și poate spori puterile, ca dela libertatea și unitatea pe care le-a obținut pe seama lui în cadrul instituției bisericești să ajungă la libertatea și la unitatea cu toți Români. Deaceia «cadrele largi ale organizației bisericești, nemuritorul Mitropolit s'a silit să le umple printr'un corespunzător cuprins de viață religioasă, morală și culturală», spune I. P. Sf. Mitropolit Nicolae Bălan, vrednicul urmaș al lui Șaguna. «Dându-și seama că aceasta nu poate să urmeze decât prin coborîrea principiilor evanghelice în realitatea vieții prin propaganda pricepută și prin entuziasmul apostolatului, el și-a îndreptat părinteasca sa purtare de grijă către cler, pentru a cărui educație a organizat institutul teologic, ridicând anii de studiu la 3 — pe baza bacheloretului — și a publicat un număr de seamă de lucrări bisericești prin care i-a înălțat conștiința și i-a întărit ortodoxia». În fața multelor cărți concepute și publicate de el — între care amintim și traducerea Bibliei — te prinde mirarea când a mai avut marele Ierarh repausul să se concentreze atât de fecund în studiu. Teologia românească, inexistentă până atunci, putem spune că prin el începe să ființeze.

Pentru cultura poporului, extrem de scăzută și de întâmplătoare înainte de el, creează învățământul primar sistematic sub oblăduirea Bisericii. Numai între 1850 și 1865 se înființară 339 școli primare. Iar pentru formarea unei pătri conducătoare întemeiază vestitul liceu din Brașov și gimnaziul din Brad.

Ca tot acest învățământ și în special cel primar, să se împropăteze cu idei noi și cu metode destoinice, Șaguna trimite tineri talentați la Universitățile din Germania, cu misiunea de a studia cu deosebire pedagogia. Astfel din sămânța gândului șagunian a răsărit o școală pedagogică ardeleană de orientare herbartiană, reprezentată prin nume ilustre ca Ioan Popescu, Daniil Popovici Barcianu, Petre Șpan, cari au imprimat o direcție sănătoasă învățământului ardelean ce-și lămurise ca scop clar: formarea caracterului religios-moral.

Pentru formarea unei conștiințe politice naționale și pentru susținerea neîntreruptă a unui nivel spiritual în preoțime și în celelalte pătri românești, Șaguna întemeiază la anul 1853 ziarul *Telegraful Român* ce se tipărește până azi în Tipografia Arhidiecezană întemeiată tot de el. Acest

ziar prin reproducerea bogate din ziarele și literatura românească din Sudul Carpaților, ținea vie în cititori conștiința comunității și a identității cu frații de pretutindeni.

În sfârșit pentru cultivarea mult prigonitei limbi românești și pentru răspândirea culturii în poporul adult, ca și pentru încurajarea portului, obiceiurilor și chiar a economiei naționale, înființează și îndrumă ca prim președinte «Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român din Transilvania», care de atunci și până azi a fost o vatră de lumină ce-a răspândit razele culturii naționale până în cele mai îndepărtate cătune românești din Ardeal.

Astfel viața deslănțuită de uriașă personalitate a Mitropolitului Șaguna în poporul român din Ardeal s'a manifestat în toate direcțiile. Ardealul a devenit altfel de când și-a început Șaguna lucrarea în mijlocul lui. La hirotonia ca episcop el își anunțase răspicat în catedrala din Carloviț în fața Sărbilor ca program: «Pe Români ardeleni din adâncul lor somn să-i deștept și cu voia cătră tot ce-i adevărat, plăcut și bun să-i trag».

Programul a fost împlinit și starea Ardealului s'a schimbat ca printr'o minune. Ardealul timpurilor noi, cu mândra lui conștiință de sine, cu clocotul de putere luptătoare, cu înaltul nivel moral, cultural și economic, cu apriga lui vitalitate ce-i curge prin toate vinele vieții obștești, dela Șaguna începe. Oarecum prin el Ardealul s'a împărțit de o nouă nașterea, de naștere din duh. Puterea izvorită din duhul Mitropolitului Șaguna sau deslănțuită de el în sânul românismului, a grăbit roata vremii aducându-ne la 1918 eliberarea Ardealului și pe teren politic după ce-l desrobise pe teren bisericesc și școlar.

Atât de plin este Ardealul de prezența spiritului și puterii lui Șaguna, încât nu numai o serie întreagă de instituții îi poartă numele, ci se vorbește chiar de un stil de viață șagunian în spiritualitatea românească dela noi. Șagunismul este maxima potențare a virtualităților Ardealului, el înseamnă în Biserică acel spirit expansiv care vrea să dea o calificăție creștină întregului conținut al vieții poporului, iar în general el exprimă spiritul dinamic și totalitar al Ardealului în virtutea căruia toate puterile neamului se consideră ca un tot indisolubil fie că răsar din pământ, fie că pogorâ prin Biserică din cer. Imaginea Ardealului șagunian este blocul poporului ce pășeste energic și luminat, condus de preoți cu crucea în frunte, spre idealurile de cultură, de libertate, de creștinătate.

Când la 28 Iunie 1873 venerabilul Arhipăstor a trecut din viața aceasta la cele cerești, lumina și puterea izvorite din sufletul lui mare au continuat să rămână cu poporul pe care l-a iubit, crescând tot mai mult. În uriașul fluviu de energie, care a țâșnit în viața Ardealului din miraculoasă mânăire a toiagului păstoresc de către Mitropolitul Andrei Șaguna, românismul de dincoace de Munți posedă taina înălțărilor lui viitoare din apăsarea zilelor de azi.

D. S.

Nr. 6042/1943

Comunicare

Se aduce la cunoștință că erezii C. preot Ioan Giurca din Colun, decedat la 18 Aprilie 1943 în baza Ș-ului 5 din regulamentul fondului de ajutoare preoțesc, au ridicat dela Cassa Arhidiecezană din Sibiu, ajutorul de înmormântare statutar, în sumă de Lei 50,000.

Sibiu din ședința secției economice a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 5 Iunie 1943.

Consiliul Arhiepiscopesc

La ziua de 22 Iunie

Aniversarea a doi ani, dela intrarea noastră în războiul împotriva bolșevicilor, s'a comemorat în țara întreagă prin slujbe religioase în biserici, pentru eroii căzuți în lupte și rugăciuni pentru viteza noastră armată.

În catedrala mitropolităna a Sibiului s'a săvârșit un solemn serviciu religios, în prezența reprezentanților dela toate autoritățile locale civile și militare și a unui mare număr de credincioși.

Cu prilejul acestor comemorări s'a subliniat misiunea României în noua Europă și s'a insistat asupra faptului că luptăm pentru pământul nostru românesc și pentru independența și unitatea noastră națională.

Am intrat în război, alături de cea mai puternică oștire a lumii, nu pentru cuceriri de pământuri străine, ci ca să apărăm ființa neamului, și nu vrem altceva, decât sfânta și buna dreptate.

Salvând ființa noastră ca neam, în luptă cu năvălitorii stepelor și ai întunerecului, care amenință întreaga creștinătate și toate bunurile ei, aducem jertfă pentru binele tuturor popoarelor din continentul european.

La moartea unui adevărat preot

O veste impresionantă prin tristețea ei: Părintele Nicolae Vonica și-a dat obștescul sfârșit, spre marea durere a soției, a copișilor dragi și a celor cari i-au cunoscut și prețuit faptele vieții, o viață scurtă dar rodnică și pilduitoare în cele bune. Oricât am vrea să ne obișnuim cu ideea morții, sunt însă ființe cu a căror plecare din lumea pământescă nu ne putem deprinde așa de ușor. Faptele lor bune ar trebui să le țină cât mai mult timp în viață, pentru ca ele să fie cât de mult folositoare celor rămași în viață. Un astfel de om a fost părintele N. Vonica, care a tras brazdă adâncă în ogorul întelenit al multor suflete, trezindu-le la viața cea adevărată.

Părintele N. Vonica știa că purtăm în lume o misiune stelară și sfințitoare. Aceea de-a cărmui sufletul și traiul oamenilor, peste apa cu bulboanele păcatului din vreme. Lucrăm din porunca harică a Mântuitorului, purtăm în suflet jarul mângâierilor pentru lume și jindim pentru ea o stare paradisiacă, de fericițoare trăire.

A suportat cu dragoste apăsarea pe umerii săi a celei mai grele și mai frumoase chemări: modelarea sufletelor după tiparele divine ale cerului.

Părintele N. Vonica a fost un om cu aplicație spre asceză și rugăciune continuă. Fremăta de dorința de a se identifica cu Iisus Hristos.

În ziua de 11 Mai — când l-am vizitat ultima oră — îmi spunea, de pe patul suferințelor; că preotul are o mare chemare. El este crainicul Împărăției celei noi, Împărăției lui Dumnezeu, pe care trebuie s'o coboare prietere oameni. El — preotul — este vestitorul binefacerilor lui Dumnezeu, pe care trebuie să-l urmărească nencetat în slujba sa Slujba aceasta să fie în adevăr o întrecere cu cântările îngerilor din ceruri.

Să inspirăm oamenii disprețului pentru vanitățile și nebuniile lumii, să naștem — noi preoții — în sufletele oamenilor pe Iisus Hristos [Gal. 4, 19]. Ținta noastră să fie de a da nencetat lui Dumnezeu pe oameni și oamenilor pe Dumnezeu.

Apoi am vorbit despre post, rugăciune, suferință. Am plecat înălțat sufletește de lângă patul părintelui N. Vonica, văzând marea credință în Domnul Iisus și dorința fierbinte de a-i slui ca unui adevărat Stăpânitor al lumii.

A trăit în Duhul lui Hristos, împodobit cu cele mai alese însușiri: dragostea și jertfa. De aceea va fi și auzit glasul blândului Iisus: „Bine slugă bună și credincioasă... intră întru bucuria Domnului”.

Preot Miron Maier

CUVÂNTAREA

rostită de I. P. Sf. nostru Mitropolit NICOLAE, la constituirea Asociației „Prietenii Universității”, Sibiu

Am răspuns cu multă bucurie invitației de a participa la această întrunire a prietenilor Universității Ardealului. Știu că Asociația lor e însuflețită de dorința de-a sta în slujba misiunii Universității, iar misiunea aceasta este nobilă și mare.

Acum trei ani când refugiați din reședința sa firească, Universitatea noastră își deschidea porțile în orașul Sibiu, spuneam despre misiunea ei următoarele: „Universitatea ardeleană vine azi în acest oraș cu durerea de-a fi trebuit să-și părăsească vatra dela care a iradiat douăzeci de ani o bogată lumină pentru sufletul românesc. Suntem convinși că această durere a ei se va transforma în energie nouă, în putere sporită de creație științifică și profetism național... Misiunea Universității în situația noastră de azi este să se apropie și mai mult de durerile și de aspirațiunile neamului. Ele nu trebuie să se închine în turnul de fildeş al unei științe care n'are să spună nimic special și înțărător neamului nostru în situația concretă în care se găsește și în care trebuie ajutat și întărit prin toate activitățile noastre. Realitățile mari și profunde din viața unui popor nu pot fi percepute prin metodele laboratorului. De ele trebuie să ne apropiem cu inima noastră iubitoare și cu credința noastră fermă. Azi ne trebuie o Universitate luptătoare în slujba învierii sufletești a neamului și a înfăptuirii aspirațiilor lui. Universitatea va înălța conștiința națională, va aprinde entuziasmul și spiritul de jertfă al tineretului de elită care este încredințat ei”.

Am observat de atunci încoace cu atențiune și cu interes activitatea ei și după trecerea alor trei ani, am satisfacția sufletească să constat că Universitatea ardeleană și-a precizat limpede misiunea, i-a rămas într-un tot credincioasă și și-a împlinit-o cu vârf și indesat. Ea a fost o tribună dela care a grăit sufletul neamului, apărându-și drepturile și legitimându-și aspirațiunile. A fost o școală de educație a tineretului în duhul marilor virtuți de luptă și de credință ale trecutului nostru.

S'a apropiat de realitățile vii ale neamului și de Biserica lui, cu scopul de a realiza cea mai deplină concentrare a forțelor naționale, în loc de a duce prin teorii construite pripit de capricii individualiste la destrămarea acestor forțe. Nu exagrez afirmând că cu greu s'ar afla o altă Universitate din lume care să se fi încadrat atât de desăvârșit în spiritualitatea neamului în a cărui slujbă stă, care să-și fi identificat mărturisirea de credință cu credința aceluia, ca Universitatea noastră, care are un vis de realizat și anume visul de dorul căruia ne-au răposat și moșii și părinții.

De sigur ținta imediată în vederea căreia luptă azi Universitatea care trăiește în nostalgia Clujului, încă nu a fost atinsă. De aceea ea trebuie să continue a activa pe linia ultimilor trei ani. Misiunea ei actuală trebuie să continue a se inspira din situația ei de Universitate refugiată, de Univeritate lovită în ființa ei de o nedreptate care a rănit trupul neamului și a sfâșiat hotarul țării.

Gândindu-mă la cauzele cari ne-au adus sguđuirea din 1940, trebuie să spun că neamul nostru are lipsă, astăzi mai mult ca oricând, de o *pătură conducătoare puternic consolidată în ordinea morală și, din mi seama de factorul esențial dela care atarnă viitorul nostru, mă simt dator să subliniez că elitele cari vreau să-și asume răspunderea conducerii neamului, trebuie să se distingă în primul rând prin *superioritatea lor etică și prin devotamentul cătră binele neamului*.*

Ne trebuie caractere morale și caractere naționale în stare să iee asupra lor răspunderea pentru îndrumarea neamului pe cărarea înălțării lui.

Ați formulat temeinic în cuvântarea Domniei Voastre, Domnule Rector, condițiile pentru formarea elitelor în neamului. Celși în cea dintâi, în a doua ori cel mult în a treia generație din pătura sănătoasă trupește și sufletește a țărânimii noastre, intelectualii noștri și-au mărturisit cu fală originea lor din mediul țărănesc, ș'au păstrat legătura cu el și s'au simțit dator să lucreze

la luminarea și binele lui. Ei au fost ca ploaia binefăcătoare care alcătuiindu-se în înălțimea norilor din evaporațiunile pământului, se coboară iarăși asupra acestuia ca să-i sporească puterea de productivitate.

Universitatea, școala cea mai înaltă a neamului, care trebuie să-i dea conducători destoinici și nu înși încântați de beatitudinea unor reverii și experiențe personale, e datoare să așeze în centrul atențiunii sale problema educațiunii în duh de răspundere și de credință, — precum și face. Un neam trăiește prin forța credinței și prin moralitatea relațiilor din sânul lui. Idealul care-l însufletește trebuie să fie purtat în sufletele tuturor fiilor săi și afirmat cu hotărâre neșovăitoare. Mărturisim și din mijlocul întrunirii noastre de astăzi că noi nu renunțăm, nu vom renunța și nu este putere pe lume ca să ne facă să renunțăm la idealul nostru național și la realizarea integrală a lui.

În legătura aceasta ne gândim la scumpa noastră armată, de care ne legăm nădejdiile. Domnule General, D-Voastră ați afirmat că nu aveți darul oratoriei, dar pe urmă, prin cuvântarea ce ați rostit, v'ați desmintit afirmația. Eu cunosc cuvântul unui mai vechiu general român care a zis: „oratoria mea este în vârful sabiei”. Această eroică oratorie a armatei noastre ne umple inimile de bucurie astăzi.

D-Voastră îi purtați semnul pe piept în „Mihai Viteazul” și în inimă, ca și întreaga noastră armată. Când va sosi momentul, va vorbi ea.

O concentrare a prietenilor Universității clujene pentru a promova aceste credințe și concepții de viață ale noastre este astăzi cât se poate de binevenită. În acest sens toți suntem prietenii Universității, tot Ardealul stă cu dragoste în jurul ei, așteptând cu încredere și cu nădejde ca să-i vedem marile biruințe spre binele neamului, strălucind ca o vatră de lumină și de putere spirituală din centrul Ardealului nostru întreg, din Clujul dorurilor sale, de pe pământul strămoșilor pe care l-am sfântit cu sudor, cu lacrimi și cu sânge!

Cel care vorbește vinde, cel care tace cumpără

Citiți, sprijiniți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Doi ani...

— Dela Serviciul Propagandei —

S'au împlinit în 22 Iunie 1943, doi ani de lupte grele și victorii, ce au strălucit pe frontispiciul țării noastre, ca un soare primăvărat, dătător de nădejdi și de încredere în destinul nostru,

Popor dornic de a trăi în pace cu toți vecinii, am fost nevoiți a lua armele în mâni pentru a ne apăra tot ce avem mai sfânt pe lume și a scăpa de asuprirea ce ne amenința din ce în ce mai mult.

Tunul românesc a spus multe zăgăzurile Odesei, Sevastopolului și atâtea alte puncte de rezistență ale dușmanului, dar am avut dureri suletești la pierderea atâtor bravi ostași, dela general și până la soldați, ce-au trebuit să plătească, cu viața lor, răscumpărarea drepturilor strămoșești și să ducă mai departe, peste veacuri, numele de român și faima țării noastre.

Când vor trece zilele furtunoase ale războiului și se vor liniști apele, abia atunci vom putea cunoaște bine mărețele fapte de arme ale acestor eroi.

Inchinăm amintirea și recunoștința țării întregi, celor căzuți pe câmpul de luptă.

Sânt eroii noștri naționali, ale căror înalte pilde de sacrificiu și patriotism român sânt izvoare nesecate de viață nouă, pentru generațiile ce vor urma.

Cu genunchii plecați peste jertfa și amintirea lor și cu inimile pline de măreția faptelor și cu ințeleptele spre fericirea și gloriificarea neamului nostru, urmându-le porunca.

Bibliografie

Marin Ștefănescu: *Filosofia creștină*. București 1943. Pagini 349. Prețul Lei 400.

Iată o carte născută din dorul sincer de a contribui la realizarea binelui și a perfecțiunii, în care scop autorul recurge la Sf. Scriptură, apreciată drept unică piatră de încercare a tuturor doctrinelor filosofice și religioase (pg. 16), dezvoltându-și studiul său, întemeiat pe adevărul creștinismului tot mai înțeles, atât asupra metodei, cât și a celorlalte diferite probleme, pentru a ne da o explicație cât se poate mai integrală asupra lumii (pg. 18). Autorul, un creștin convins și rezoluțiv în lumina Evangheliei problema cunoștinței, a adevărului, a științei, a artei, filosofiei, a înțelegerii filosofice. Obiectul analizat aici se poate numi *Filosofia Creștină* ca soluție a Problemei pentru înțelegerea Filosofiei; sau: *Filosofia Creștină*, contribuție la deslegarea problemei pentru înțelegerea filosofiei (pg. 19).

O atare deslușire a raportului între filosofie și religia creștină este folositoare atât partizanilor creștinismului,

punând preotul epitrailul pe capul lui și mâna deslegării și adevărului.

Formula de rostiri este un liturgic, bine stabilit și cunoscut. Ceeace ar fi de spus în legătură cu acest rol de judecător este: cui și când să dea duhovnicul deslegarea?

Condiția esențială pentru obținerea harului iertător este pocăința sinceră și hotărârea fermă a penitentului de a rupe cu păcatul și de a începe o viață nouă.

Oprirea dela sfânta împărtășanie nu înseamnă un refuz al deslegării, ci numai o măsură de îndreptare. Când duhovnicul este adus în situația de a nu putea da deslegarea, sau de-a o amâna din cauza unui prea mare păcat, ori din lipsă de dispoziție de îndreptare a penitentului, din împotrivirea la împlinirea canonului sau alte motive, aceasta să se facă cu mult tact. Duhovnicul să arate nu că nu vrea el, ci că nu o poate da, că prin aceasta ar călca legea lui Dumnezeu și că chiar de ar da-o în asemenea caz, ea nu are valabilitate. E bine să amintim că mulți păcătoși în neapărare se împărtășesc îndată după mărturisire și în loc de un canon adevărat, în loc de căință și îndreptare, vor să-și câștige iertarea cu oferirea de liturghii ori sărindare. Acest lucru îl

FOIȘOARA

Duhovnicul și păcătoșii

(Urmare) (4)

În general la darea canonului trebuie ținut seamă de următoarele condițiuni:

El să fie potrivit cu mărimea și natura păcatelor mărturisite, și potrivit cu temperamentul, puterea și starea penitentului, ca el să poată fi împlinit. Iar o condiție de conștiință din partea duhovnicului la prescrierea canonului este aceea de a da numai din intenția mântuirii celui păcătos și din nici o altă intenție secundară. Libertatea duhovnicului în prescrierea canonului nu e absolută. După cum în medicină s'a trecut demult dela leacurile băbești, tot astfel și medicina sufletului nu mai poate prescrie canoane care seamănă mai mult cu magia decât cu religia lui Hristos. Nu se poate da rugăciuni care nu există, ori astfel de cum există. Nici nu se poate proceda la vindecarea boalelor sufletești prin deschiderea a nu știu cărei cărți. E bine să apărăm în fața bolnavilor sufletești ceea ce ne-a rânduit Dumnezeu:

taumaturgii harului și nu vrăcii magiei prin care chiar dacă câștigăm popularitatea în fața unora, îi pierdem pe alții și stricăm religiei.

Cu privire la asprimea sau indulgența canoanelor cari le dăm, amintesc numai cuvintele Sf. Ioan Hrisostom, care mi se pare că exprimă calea de mijloc: „Dacă greșim, impunând canoane ușoare, oare nu este mai bine a da seama pentru îndurare, decât pentru rigurozitate. Dacă Dumnezeu este bun, cum poate preotul lui să fie nemilostiv” (Omilia 42 la Matei).

O cunoaștere bună a pruncilor dumnezești și a stării sufletești a penitentului pot veni mult în ajutorul duhovnicului la prescrierea canonului. Din timpul sfîntilor părinți se observa în aplicarea canonului un principiu metodic.

La îmbrăcare se dădea post, la necumpătare cumpătare, la lăcomie milostenie, la jurământ strămb, iubirea de adevăr, cel slab în credință și nădejde rugăciunea, citirea cântărilor și altele. „Căci aceasta este pocăința: desrobirea și nimicirea păcatelor săvârșite mai înainte, fie cu fapta, fie cu gândul”. (Cf. P. Vintilescu op. c. pg. 333).

Duhovnicul are asupra păcătoșilor și rolul de *judecător*. În virtutea puterii dată

de a lega și a deslega pe cei ce greșesc, el exercită drept de judecări al păcătoșilor. E drept că de judecări și criteriile judecății lui se deosebesc de a celorlalți judecători pământenii. Mai întâi el nu o face cu dela sine putere, nici prin exercițiul unor legi omenești: „Dumnezeu și nu omul iartă păcatul”. Iată cât de frumos vorbește Ilie Miniat despre această putere „Îndată ce părintele duhovnic va deschide gura și va zice aici jos: „fiule, iartă-te ție păcatele tale”, acelaș lucru va zice și Mântuitorul ceresc sus... Aici, spune preotul deslegarea iertării, și acolo o aprobă Duhul Sfânt. O, minune. Dinaintea virtuții cuvintelor, celor atotputernice, răul cel nemărginit a pierit, greutatea cea fără hotar a căzut, păcatul s'a deslegat”. (Ilie Miniat: Despre păcat, predică pg. 9, trad. de T. Chiricuță).

Momentul în care preotul exercită funcțiunea de judecător, este cel mai însemnat din tot decursul mărturisirii. Ca atare în el duhovnicul mărturisește deosebit. Așa, dacă duhovnicul mărturisește sezând din cauza bătrânețelor ori din oboseală, la citirea deslegării se va ridica în picioare. Dacă penitentul nu-și mărturisește păcatele în genunchi — cum cred că e mai bine, — atunci la acest moment va îngenunchia și

cât și adversarilor săi, precum și celor nelămurii încă și celor nehotărâți, indiferent, pentru a judeca, a aprecia, a formula o hotărâre, a se pronunța cât mai în cunoștință de cauză.

Studiul de față alcătuiește atât o continuare, cât și o lămurire a lucrărilor sale precedente (Filosofia Românească; Problema Metodei etc.) El cuprinde trei capitole, între care primul și cel de al doilea examinează religia creștină; în al treilea arată în ce consistă filosofia, după ce am cercetat cu stăruință Sf. Scriptură. El este fructul unei frământări îndelungate a unui gânditor bun român și creștin convins, care prin numeroasele sale conferințe a îndemnat „cu vreme și fără vreme” mulțimea însetată după adevăr, să alege la izvorul de apă vie care este Hristos. Dl. M. Ștefănescu se folosește de filosofie, făcând o edificatoare excursie în istoria cugetătorilor români, pentru a dovedi neputința acesteia de a afla adevărul fără admiterea prin credință, a Adevărului care este Hristos, celce a spus despre Sine: Eu sunt Calea, Adevărul și Viața, celce vine la Mine, nu va umbla întru întuneric, ci va avea lumina vieții. În Dumnezeu credința și rațiunea sunt distincte și totuși una, în mod perfect. Dumnezeu exprimă Cuvântul, Logos, Rațiunea, Hristos; și Hristos locuiește în noi prin credință (p. 171).

Filosofia dlui Marin Ștefănescu culminează în aprofundarea doctrinei Mântuitorului, în pătrunderea adevărului suprem cu ajutorul credinței, deaceia susține creștinismul în adevărul său înțeles ortodox, ortodoxia înseamnă doctrina credinței [pg. 157]. Autorul combate cu multă pricepere părerea greșită că credința ar stă în calea cercetării științifice, arătând că formula „crede și nu cerceta”, prin care unii rezumă Evanghelia, se întrece tocmai prin îndemnuri evanghelice la cercetarea, la căutarea și cunoașterea adevărului, ca de pildă: cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și vi se va deschide; cercetați Scripturile; nu este nimic ascuns care să nu fie descoperit, etc. Prin urmare credința nu este împotmolirea sau moleșirea spiritului cercetător, ci dimpotrivă ea înseamnă temelia, punctul arhimedic pe care sprijinindu-se spiritul ascoditor, poate înfrunta tenebrele necunoscutului, poate învinge întunerecul pierzării, pătrunzând la lumina izbăvirii.

În cugetarea dlui Marin Ștefănescu principiile doctrinei creștine alcătuiesc stâlpii de sprijin, pe care se înalță bolta azurie a celei mai desăvârșite filosofii. Pe aceste culmi ale gândirii încrești-

oprește Nicodim Aghioritul în a sa: „Carte folositoare pentru suflet”. Nu trebuie să uităm sau să călcăm canonul dat de alt duhovnic; acesta trebuie respectat, el nu poate fi înlocuit decât în cazul că duhovnicul a murit sau când penitentul se află în suferință grea.

În ceea ce privește metoda mărturisirii, ea a fost stabilită în linii generale în cărțile îndrumătoare la această taină, cum e „Acoluția” lui Ioan Pustnicul, sau în „Cartea folositoare pentru suflet” a lui Nicodim Aghioritul, ori în scrierea despre învățăturile creștine ale lui Simeon Tesaloniceanul.

Porolul dela aceste izvoare principale și bazat pe o bogată literatură religioasă și de psihologie, p. prof. Petre Vintilescu ni-a dat o lucrare: „Spovedania și Duhovnicia”, care merită să fie citită de fiecare preot odată pe an înainte de postul Paștilor, când se apropie timpul cel mai obișnuit de mărturisire. Această carte a influențat — cum e de așteptat — multe din gândurile acestei teme.

Molitelnicul încă are un îndreptar de mărturisire, cu întrebări. Sunt credincioși care cer uneori să fie întrebați după carte. Chiar dacă nu o cer toți, e bine ca duhovnicul să-și facă înainte de mărturisire un

extras din aceste întrebări, deoarece unele se repetă, iar altele nu se pot pune ori cui! Exemple despre procedeul mărturisirii ne dă valoroasa lucrare „Pocăința” a părintelui Ilarion V. Felea, în care sunt expuse practicile mai multor preoți dela noi din țară. În această carte sunt multe răspunsuri vrednice de luat în seamă, deși niciodată nu se poate aplica în întregime un metod, pentru că în scaunul mărturisirii se prezintă o nesfârșită gamă de stări sufletești, care nu se lasă cuprinse în întrebări pregătite anticipat sau în mărturisiri spontane, așa cum ar fi de dorit.

Nicăieri ca în această taină nu trebuie să ținem seamă de temperamentul, conformația sufletească și de pregătirea celui ce se mărturisește. Aceste date trebuie folosite toate cu observația de fin analist și priceput îndrumător sufletească. Nu mai vorbesc de mărturisirea celor de vârste diferite care, dacă se aseamănă în generalitatea ei, are totuși multe părți deosebite. Într'un fel se va proceda la mărturisirea tinerilor, în alt fel la a celor căsătorii, și altfel la a celor bătrâni.

Despre spovedania cazurilor speciale tratează pe larg p. P. Vintilescu în lucrarea amintită (231—289).

(Va urma).

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Preot. Vasile Coman

Anul școlar. La Academia teologică „Andreiană” s'a încheiat Sâmbătă, 19 Iunie a. c. orele 12, în cadrul unei solemnități intime la care a participat afară de profesorii și studenții Academiei, I. P. C. Sa Păr. Arhim. Vicar Teodor Scorobăț ca delegat.

Președintele Universității din Cluj-Sibiu: Duminecă, 20 Iunie, a. c. a avut loc în sala cea mare a Prefecturii din Sibiu, adunarea de constituire a Asociației „Președinții Universității Regele Ferdinand I din Cluj-Sibiu”, secția Sibiu. Cu această ocazie au rostit înălțătoare cuvântări d. Docent Dr. Octavian Filipescu, rector Dr. Iuliu Hațeganu, General de Armată N. Macici și la urmă I. P. Sf. Sale Mitropolit Nicolae, al cărui cuvânt îl dăm în acest număr.

Despărțământul județului Sibiu al „Astreii” convoacă adunarea generală a Despărțământului, ce se va ținea Duminecă 4 Iulie 1943, în comuna Racovița, la ora 3 d. a. Binevoitorii instituției culturale „Astra” sânt invitați a lua parte.

În Institutul surorilor de ocrotire, Arad, se primește, la 15 Sept. 1943, în anul prim, o serie de 30 elve bursiere (casă și întreagă întreținere). Candidatele, absolvente de liceu, sau școală normală, trebuie să aibă vârsta de 18 ani impliniți și cel mult 30 de ani. Pentru informațiuni candidatele se vor adresa către: Direcția Institutului Surorilor de Ocrotire, în Arad, Strada Brătianu Nr. 15.

Un general rus împotriva bolșevicilor. Generalul Vlasov, ajuns prizonier în Germania, formează o armată rusească din prizonieri ruși și din alte elemente rusești, pentru a porni lupta de eliberare a țării sale de sub comuniștii ruși și jidovi. Un apel al generalului Vlasov se adresează către poporul Rusiei, cerându-i să se unească în acțiunea de-a scăpa de „raul” bolșevic apărând creștinătatea și civilizația Europei.

† Pr. Dr. Emil Grădinaru, director de cancelarie la Episcopia Timișorii, a înțecat din viață în 12 I. c. Decedatul făcuse studiile teologice la Arad. După războiul bolșevic, în care la 1916 fusese căpitan-confesor pe frontul italian, a ocupat slujba de consilier cultural în municipiul Timișoara. A dirijat și corul catedralei din numitul oraș. Odihnească cu dreptii!

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu.

Duminecă în 27 Iunie 1943 servesc: prot. Mih. Neagu, prof. Dr. Nicolae Terchilă și Zosim Oancea; diaconii: Anatole Scurtu și cons. Al. Popa. Predică: prot. Mihail Neagu. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: Pr. Dr. Ioan Chioariu dela parohia Sibiu inferior.

Marți la 29 Iunie 1943 SS. Apostoli Petru și Pavel servesc: prot. Mihail Neagu, Ioan Muntean și secr. cons. Iosif Țint; diaconii: Simion Macarie și Vasile Șortan. Predică secr. Iosif Țint. După masă la ora 4 predică la Oastea Domnului: preotul Ioan Muntean.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Revista Teologică. Organ pentru știință și viața bisericească, întemeiat în 1907, apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE al Ardealului. Abonamentul pe un an: 560 Lei. Redacția și administrația: Academia teologică, Sibiu, Strada Mitropoliei 24—28. Redactor: profesor Dr. Grigorie T. Marcu. — Numeri 5—6 Mai—Iunie 1943 cuprind: Luptă antisectară. I. P. Sf. Sa Dr. Nicolae Bălan: Dreptul la viață al națiunilor mici, Diacon Dr. Grigorie T. Marcu; Decalogul luptei antisectare. Preot Dr. Corneliu Sărbu: Istoria unei dispute (I. Dela cartea „Religie și Spirit” și până la revista „Saeculum”). Preot Dr. Isidor Todoran: Filosofia religioasă a lui Nicolae Cerdaieff, Dr. D. Stăniloae, Dr. Grigorie T. Marcu și Preot Nicodim Belea: Atitudni: O victimă a grandomaniei. Preoșimea și tămăduirea suferințelor sociale. Mărturisirea unei generații. „Anastasia Șaguna” Prof. Dr. Grigorie Popa și Dr. Grigorie T. Marcu; I Mișcarea Lite-

rară; Metafizica I. Școala Mitologică. Dr. Grigorie T. Marcu: Cronică: Solemnitatea înălțării la rang universitar a Academiei teologice „Andreiană”. † Preotul Nicolae Vonica. Sablin Sibianu și Gr. T. M.: Note și informații: Vizita I. P. Sf. Episcop Nicolae Colan în România. Spre o Universitate a bisericii noastre. Un elogiu deplin meritat. Ratfio advocatus diaboli — sau eroarea fundamentală a dlui Lucian Băga. Năruțe.

Viața ilustrată, excelența revistă de familie, a apărut pentru luna Iunie, cu material în proză și versuri, semnat de Pr. Ft. Mureșanu, Victor Ion Popa, V. Sămărtineanu, Ilie Măniț ș. a., și cu numeroase clișee. Abonamentul pentru România 450 Lei. Un număr 40 Lei.

„Mergem și propoveduim”. Mitropolia Olteniei în opera misionară din Transnistria. 1943 Tip. sf. Mitropoliei, Craiova. pg. 240, Prețul 160 Lei — În Cuvântul înainte al acestei lucrări, I. P. S. Sa Mitropolitul Nifon Criveanu al Olteniei arată că în această publicație se înseamnă, pentru toți iubitorii de biserică și pentru cercetătorii istorici, frumoasa, rodnică și devotată activitate misionară a preoșimii oltenice în Transnistria. Urmează apoi peste o sută de dări de seamă ale preoșilor, cari au lucrat ca misionari în satele Transnistriei sub conducerea neobosită a înaltului chierarh.

„Calea, Adevărul, Viața”, de Econ. Gh. Niculescu. Cu binecuvântarea Sittet Patriarhii. București, Tip Ștefănescu, 1942 pg. 244. Prețul: 160 Lei. — Conține explicații și prețioase sfaturi pentru toți bunii creștini. O recomandăm cucernicilor noștri preoți spre binevoitoare atențiune.

Nr. 310/1943

(41) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III Cerbia cu filia Pogănești din protopopiatul Dobra, județul Hunedoara, se publică concurs cu termen de 30 zile dela înțaiia publicare în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest pōst:

1. Salariul dela Stat
2. Casă parohială
3. Folosirea cimitirelor dela ambele Biserici.
4. Folosirea sesiunii parohiale de 4¹/₂ jgăre în materă și 2¹/₂ jgăre în filie, teren arabil și fânaș.
5. Șola obișnuită.

Cererile de concurs, însoțite de toate actele prescise de regulamentul parohial și de încuviințarea de candidare operată dela înalt Prea Sfințitul Mitropolit, se vor înainta în termen oficiului protopopesc ort. rom. al Dobrei.

Concurenții se vor prezenta, cu încuviințare Oficiului protopopesc, într'o Duminecă sau sârbătoare în parohia bisericească, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Dobra, la 15 Mai 1943.

Oficiul Protopopesc ortodox român al Dobrei, în înțelegere cu consiliul parohial din Cerbia.

Pr. Adam Lăzărescu
adm. protopopesc

Nr. 7195/1943

Nr. [44] 1—1

Pământ de arândat

Consiliul Arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu dă în arândă pe termen de trei ani 30 — treizeci — jgăre pământ al Școlii de cântăreți, situat în hotarul comunei Alămor, la locul numit „Mesteaca”.

Cei-ce doresc să ia în arândă acest pământ vor înainta oferta în scris până în ziua de Vineri 16 Iulie 1943 la Consiliul Arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu, unde se pot vedea zilnic condițiunile de arândare și se dau informațiuni.

Sibiu, la 22 Iunie 1943.

Consiliul Arhiepiscopesc

ANUNȚ

Dr. GEORGIA LUCIAN, specialist în boli și operațiuni de nas, gât, urechi, reia consultațiile în Sibiu, strada Regina Maria 16, Etaj. I (43) 2—3